

‘నిర్మల’

దీలక్ష్మి వక్కపాడి
పెండ్లిండ్లకు
ప్రత్యేకము

ట్రంకురోడ్డు - నెల్లూరు,
తెలంగాణ: 795, 796.

జనమరేఖ

స్థావరములు : నెల్లూరు వెంకటాద్రిమానాయుడుగారు

సంపుటి 43

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

సంచిక 22

WANTED

"Andhra Medical Agencies
(Regd.), Trunk Road,
Nellore (Phone 210)"

WANTED A SALESMAN
who can give business gua-
rantee and Security. Decent
Salary and battas will be
paid.

తమిళులనుండైనా నేర్చుకోవాలి!

సూత్తుసందేశం ఇవ్వలేని తెలుగు రచయితల సభలు వెంకటరంగయ్య సంఘం విమిచేసింది?

రెండేళ్ళకు మూడేళ్ళకు ఒక సారి
దావన్న అఖిలభారత తెలుగు రచయితల
మహాసభను జరిపించడం వరిపాటై
పోయింది. ఇందుకోసం హైదరాబాద్‌లో
ఒక సంఘమున్నది. దీనికి దామోదరం
సంజీవయ్యగారు శాశ్వతాధ్యక్షుడు. పోతు
కూడి సా.బలివరావుగారు శాశ్వత కార్య
దర్శి. సాంబశివరావుగారు ఆయన మిత్ర
బృందం సాహితీపరులే. అంతకుమించి
వారు సాహితీ కార్యకర్తలు, రాజకీయ
కార్యకర్తలులాగా. 1960 లో సంజీవయ్య
గారు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి యైనప్పుడు
ఇలాంటి మొదటి మహాసభ ఇక్కడే జరి
గింది. దానికి ఆ ప్పటి ఉపరాష్ట్రపతి
డా॥ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణణగారు ప్రారం
భోత్సవం చేశారు. అప్పటినుండి సంజీ
వయ్యగారే అధ్యక్షుడుగా వుంటున్నారు.
తిరుపతి, రాజమండ్రిలోకూడా ఈ సభలు
జరిగాయి. 1968 లో ఇక్కడే జరిగాయి.
ఆ తరువాత మళ్ళీ హైదరాబాద్‌లోనే
క్రితంవారం ఐదవ మహాసభలు జరిగాయి.
అఖిల భారతస్థాయిని రచయితల
సభలు జరుపుకొనడం వెంగాలీ, మరాఠీ
వారికి ఆచారం. పది వన్నేండేళ్ళ క్రితం
అఖిలభారత వెంగాలీ మహాసభ హైదరా
బాద్‌లో జరిగింది. ఒకానొక దాన్నిచూసిన
తరువాతనే ఇలాంటి మహాసభ తెలుగు
భాషకు సంబంధించికూడా జరిపించాలనే
సంకల్పం కార్యకర్తలైన పోతుకూడి ప్రభు
కులకు కలిగివుంటుంది.

ఇలాంటి సభలు జరిపించడంలో ఒక

ప్రధానోద్దేశం- వివిధ ప్రాంతాల్లో వుంటు
న్నటువంటి ఒకే భాషారచయితలను సమా
వేశపరచి భాషాసంస్కృతుల భిన్నత్వా
నికి దోహదంచేయడం. ఇలాంటి సభలు
స్వభావితర ప్రాంతాల్లోకూడా జరిగితే
స్థానిక భాషారచయితలతో మేధావులతో
పరిచయంకలిగి దేశ సాంస్కృతిక సమై
క్యతకుకూడా దోహదంకలుగుతుంది. ఇంత
వరకు తెలుగు రచయితల మహాసభ

మా హైదరాబాద్ వివేఖరి

ఆంధ్రేశ్వర ప్రాంతంలో జరిగినట్టులేదు.
నచ్చే మహాసభలైనా ఢిల్లీ, బొంబాయి
కలకత్తా, బరగపూర్, నాగపూర్ లాంటి
శేండ్లాల్లో లేక పొరుగురాష్ట్రాలైన తెలుగు
జనాభావున్న తమిళనాడు, మైసూరు,
ఒరిస్సాలలో జరిపించడానికి వ్యయిల్పిస్తే
తెలుగు భాషాసంస్కృతుల ప్రతిపత్తి
ఇనుమడించడానికి సహాయం కలుగుతుంది.

ఈ సమావేశాలు ఇప్పటికీ పదిసంవత్స
రాలనుంచి జరుగుతున్నప్పటికీ, సూత్తు
సందేశమేదీ రచయితలకు లభ్యం కావడం
లేదు. గోష్టులు వగైరా జరుగుతున్నా
కూడా సూత్తు సాహితీవిలువల ప్రతిష్ఠాపన
పోషణ జరుగుతూన్నట్టు కనిపించదు.
ఎంతోత్రమకోర్చి ఈ సభలను జరిపిస్తున్న
వ్యవస్థాపకులవిషయమై కొంత అధ్యయనం
చేయడం అవసరం. ఎవరి రాందసాలను

వారు ప్రకటించడంవినా సమిష్టి ఆలోచన
పరిశీలన జరగదు. ఎన్నోవిధాల తెలుగు
భాష ప్రత్యేకతకలది. ఒక్క ఉర్దూతప్ప
ఇతర ఏ భారతీయ భాషకూడా ఇతర
భాషాపదజాలాన్ని తెలుగు లా తనలో
బిక్కించేసుకోలేదు. మన కథలు కవిత,
దేశంలోని విజతగభాషాకథలు కవనానికి
తీసిపోవు. బనాకూడా మన భాషాస్వత్వం
గూర్చి, దాని విస్తృతి, భారతీయ సం
స్కృతి సంపదకు అది చేస్తున్న సేవగూర్చి
ఇతర భాషలవారికి బాగా తెలియదు.
ఇందుకు బాధ్యులవరనేది ప్రశ్నకాదు.
ఇందుకు కృషి ఎక్కడ ఎవరిచే ప్రారంభం
కావాలనేది ప్రశ్న. ఇందుకు సమాధానం
ఏ అఖిలభారత తెలుగు రచయితల మహా
సభలోను లభ్యంకాకపోవడం అన్యాయం.

ఇది ఇలా వుండగా తమిళులు ప్రపంచ
తమిళ మహాసభ జరిపింది, తెలుగు రచ
యితల మహాసభ వ్యవస్థాపకులకు కొత్త
సంకల్పాన్ని కలిగించారు. 1968 నాటి
మహాసభకు మారిషస్‌నుండి తెలుగు ప్రతి
నిధులు హాజరయ్యారు. ఈసారి సభలకు
కూడావచ్చారు.మారిషస్‌లో తెలుగుజనాభా
వుంది. వీరందా క్రితం శతాబ్దంలోను ఈ
శతాబ్దారంభంలోను అక్కడికి తీవ్రసోపాది
—కొరవ 6 వ పేజీలో

శ్రీ వెంకటగిరిరాజా కాలధర్మం

వెంకటగిరి రాజాసాహెబ్ శ్రీ రాజా
వెలుగోటి సర్వజ్ఞ కుమారకృష్ణయ్యారేంద్ర
విహార్, కొంతకాలంగా అస్వస్థులుగా
వుంటూ, 1తేది రాత్రి 11-30 గంటలకు
మద్రాసులో కాలధర్మం చెందారు. వారి
వయస్సు 72 సంవత్సరాలు వారికి సతీ
మణి, ఇరువురు కుమారులు వున్నారు.
శాసనమండలి సభ్యులు శ్రీ కుమారరాజా,
సమితి మాజీ అధ్యక్షులు శ్రీ రాజకుమార్
వారి పుత్రులు. రాజాగారి భౌతికకాయం
వెంకటగిరికి తీసుకరాబడి, 2తేది అంత్య
క్రియలు జరిగాయి.
రాజాసాహెబ్ జన్మనెపాల్ ప్రముఖుడు;
బ్రిటిష్ ప్రభుత్వపుడు. కాని స్వరాజ్యా
సంతరం, వారు పార్టీలో చేరకపోయినా,
కాంగ్రెస్ అభిమానిగానే వుంటుండినాడు.
ఆయన కుమారులయివురు కాంగ్రెస్
—కొరవ 6 వ పేజీలో

యూనియన్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా

(Union Bank of India)

(స్థాపితం: 1818)

[హెడ్డాఫీసు: 66/80 అపోలోస్ట్రీట్, ఫోర్త్, బొంబాయి-1]

10.6.1971 తేది

— నెల్లూరులో బ్రాంచి —

ప్రారంభిస్తున్నామని తెలియజేయుటకు సంతోషిస్తున్నాము.

నెల్లూరు బ్రాంచి కార్యాలయము: సంతపేటి మెయిన్ రోడ్డు

పి. ఎస్. గడ్డ

పి. డి. చావు

(చీఫ్ ఏజెంట్)

(కస్టోడియన్)

శ్రీ వెంగమాంబ జి. ప. ఉన్నతపాఠశాల - నరసాద

పూర్వ విద్యార్థి సంఘమువారి అధ్వర్యమున

ఆటలు, ఏకపాత్రాభినయం పోటీలు

చెరుగుడు, వాలిబాల్, బ్యాడ్మింటన్, ప్రవేశరుసుము రూ. 6-00
6-00, 5-00 లు (వరుసగా) ప్రైజులు; ఒక్కొక్క ఆటకు రోలింగు
కప్పు మరియు రూ. 116 రొట్టెబహుమతి. జరుగు తేదీలు జూన్
13 నుండి 16 వరకు, అప్లికేషన్లు ఆఖరుతేది జూన్ 10.

ఏకపాత్రాభినయమునకు రుసుము 5-00, ప్రైజు రూ. 50. ఒంగోలు
నెల్లూరుజిల్లావారు మాత్రమే పాల్గొనవలెను. ముందుగా ప్రవేశ
రుసుము పంపనివారిజట్టు డ్రాలో చేర్చబడదు.

మాదాల చంద్రశేఖర్,

President V. Z. P. H. S., O. B. A.

నరసాదపోస్టు, ఉదయగిరి తాలూకా, నెల్లూరుజిల్లా.

ఓపిక వున్నవారు తూకంవేసి చెప్పండి!

ప్రధాని ఇందిరమ్మ అనాటి నడవడి గొప్పదా? - సంజీవరెడ్డిగారి ఈనాటి నడవడి గొప్పదా?

వీడిదికనుచునా ఎవరైనా దేశంలోని వామపక్ష (రాడికల్) శక్తులను పీకంటేనే వ్యక్తమైన మోస్తరుతో మాకు ప్రవేశానందమని నుడిచినాము. అట్టి ప్రకటనకర్తలైన ఇరువురిని అలీనందించినాము అందులో ఒకరు తమ ప్రకటనను చదివినవారు దాని తాత్పర్యాన్ని ప్రాధాన్యాన్ని ఊర్ధ్వంశ కోరమునుపే, విసంస్థానానికి తాను ప్రకటించేసిన అసంస్థానానికి వైదొలగి నట్లు వర్తక ప్రకటన వినిపించింది.

తక్షణమే మరొక సంస్థలో తాను ప్రవేశించియు అయిన తెల్పలేదు. అది కొంతనయం. కానీ, ఈ పంక్తులందే లోపుగా మరొక సంస్థలో అయిన చేరి నట్లు స్పష్టాంశంవస్తే, ఆశ్చర్యపడము. మనదేశపు రాజకీయాలపట్లన్నది ఇటువంటి అదో గతికి ముఖ్యకారకులు చేశాన్ని శ్రేయంలో పాలించేవంతులవారిని చెప్పక తప్పదు. వీరి రాజకీయపు రాడికలిజం సూత్రం రూపంలోవున్నా, దాని నిజాయితీని శంకించము; కాని వీరినడవడి

కావలసినవారు రాజకీయాలలో అరుదై పోయినారా? ప్రజలకు దారిదీర్షి? ఎవరిని ఆదరించ వలె? ఆదరణకు వీధి గీటురాయి?

ఇంకొక దిశ గమనించారా? అది సంజీవరెడ్డి అయితే ఇది విహృద్భ్రం. ఆతడు సంస్థ గిరినగరి దాడిపోతూవుంటే, ఈతడు తనసంస్థ గిరినగిటు దాటుకుందానే తన్నుతాను రెండుభాగాలుగా విభజించు కుని ఎక్కడికెక్కడి ప్రక్కకయో అదే పక్కతూ ఎక్కడి స్వరూపాన్ని అక్కడ పాలిస్తూ బండి నడుపుక వస్తున్నాడు. మొన్న నాగార్జునసాగర్లో పార్టీ కార్య కర్తలనబడేవారిని సంబోధించి అయిన విమన్నాడో విన్నారా?

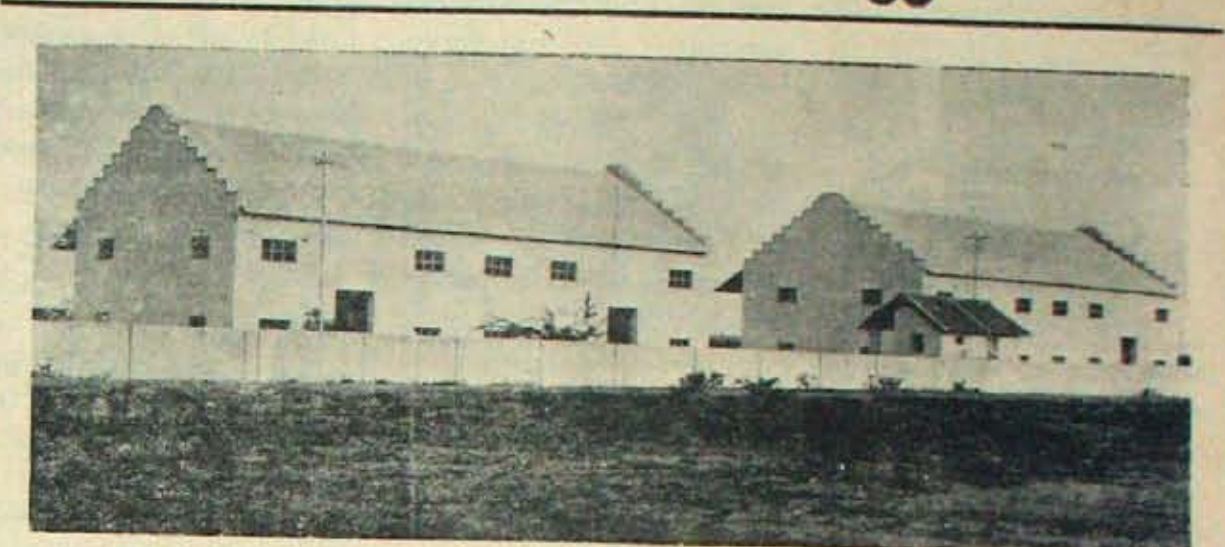
“అధికారంలో మనం వున్నాం గనక దానికి అనుబంధమై పోయినాము. దురదృష్ట వశాత్తూ ఇది జరిగింది. ఇక ఇది అంతకావలెను.” ఎంతటి నిశ్చయం!

పార్టీ అర్గనైజేషన్ వకడబందైపుండి దీక్షతో పనిచేసేవారు దానిలో గొండిపో వలెను. పరిపాలన వివిధంగా వుండ వలెనే అది సూదిస్తూ వుండవలెను. పరి పాలనా యంత్రాంగానికి పార్టీ సాయపడు కుంది. మంచి వసులన్నిటిలో కలిసి వస్తుంది. కాని ఆశయాలు నెరవేరని పరిస్థితిలో పార్టీ ప్రభుత్వంపై గట్టి ఒత్తిడి తేవలెను. ఇటువంటి ఒత్తిడిని పార్టీ వర్కర్లు తేవలెనుగాని స్వల్పభంజనం లేక మరొక అల్పమైన అంశంకోసం వారు తాపత్రయపడరాదు.” ప్రభుత్వ వ్యక్రం తిప్పటా పార్టీమీద ఇంతటి అనిమానంతో పల్లడం ఎంత గొప్పసంగతి? ఎంతటి ధైర్యం, ఎంతటి సాహసం!

ఒక హరిజన వనతి గృహంలో కరెంట్ వేడుమంటే, ఎలెక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారు గిట్టుబాటు కాదన్నారు. ఆ గ్రామ పంచాయితీ కొన్నివందల రూపాయలు ఇవ్వగలిగితే, అది గిట్టుబాటుయ్యేది. కాని ఆ విధంగా జరగలేదు. అనేక గ్రామాలలో పంచాయితీలు సాయపడలేదు.” నిజం, నిజం!

“ప్రానింగ్లో సంస్కరణ జరగ వలెను. బహిష్కారాలైన తరగతులవారికి ఎక్కువ సదుపాయం కలగవలెను. వ్యక్తి అభివృద్ధి కార్యక్రమంలోనూ యిది విధిం కావలెను”. ఛేష్, ఛేష్!

“షెడ్యూల్డ్ క్లాసులకిచ్చిన స్కూలర్ షిప్లు మూర్తిగా విలసితంగా కాలేదు. వందాహుతిరాజ్య సంస్థలద్వారా స్కూలర్ షిప్లు కార్యక్రమం అమలుజరిగితే న్యాయంకలగడనేమాటవినిపించింది. అనేక కిష్టపులు వచ్చినవి. ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం వహించవలసిన సంస్థలు ప్రజలకు విశ్వాసం కలిగించలేదు.”

ఇటీవలదాకా తాళాలుకూడా వేయకుండా, 80 ఎకరాల కాలేజీ ఆవరణకు 50 అడుగుల దూరంలోనే కాకగా వదిలెన్ను పుడకార్పితేషా గోదాన్లు-గూడూరు పొరులు ప్రయత్నిస్తే వీటిని తాత్కాలికంగా కాలేజీ ఇప్పిస్తే పార్టీపట్ల పెట్టుకొని కనీసం అరేడు క్లాసులైనా జరుపుకోవచ్చు. ఇంతకాలం పూరిపాకల్లో నడచిన కాలేజీదాసులు గోదాన్లలో తరలించుకొనడ మైనా అభివృద్ధిగదా!

వారం వార్త

దోషరహితమని చెప్పడానికి పిలులేదు- ముఖ్యంగా పార్టీ మార్పిడిలో. దీనివలన వచ్చిన నష్టాన్ని మైసూర్లో చవిచూచి నారు కూడా.

సంజీవరెడ్డి ప్రథమ ప్రకటన మొత్త ప్రవేశానందం కలిగించిందో, నష్టములకు అంత కర్తవ్యంకాగా పరిణమించింది ద్వితీయ ప్రకటన!

తనను రాష్ట్రపతి పదవికి నామినేట్ చేసిన బాధ్యతగలవ్యక్తి తిరిగి పోయి మరొకవిధంగా ప్రవర్తించడం ఎంత ఆశ్చర్యకరంగా, అపసవ్యంగా, అదినీతి కరంగావుండెనో గమనించవలసిందని ఈయన దేశంలోని మారుమూలలోని జనం విన్నట్లు విగ్గరగా ప్రచారంచేశాడు. తనపార్టీ, దానికి అనుకూలమైన వజ్రాలు ఆ ప్రచారాన్ని హల్చింది, దానిని మరింత ఎక్కువగాచేయడం జరిగింది.

ఇప్పుడీ మహానుభావుడు తనసంస్థ కోక సలహాయిచ్చి అది అమలుజరిగేదో జరగనిదో తెలుసుకోకుండానే, దానిలో నుండి వైదొలగడం హర్షించదగినదా?

ప్రధానమంత్రి అనాటి నడవడి గొప్పదా? సంజీవరెడ్డి యానాటి నడవడి గొప్పదా? తూకంవేసి చెప్పండి, ఓపిక వున్నవారు!

ఇటువంటి రాజకీయ వాతావరణాన్ని అధిగమించి దేశం ఇక ముందుకుపోలేదా? నడవడికై అందోళన చేయరాదా? అది

ఇది విన్నారా?

● జనకల్ సుహార్దే (ఇండోగిషియా) యాహ్యూబ్ వక్షమైనాడు. పాకిస్తాన్ అంతరంగిక దిషయాల ఇతరుల కక్కర లేదన్నాడు. పాక్ ప్రెసిడెంట్ అధ్యక్షాన పాక్ సీమలక్కత స్థిరపడుతుందని ఆయన ఆశించాడు- నమ్మ, నమ్మకపో!

● బాంగ్లాదేశ్ ఉపప్రధానవర్ధివడింది గనక పరిహస్తున గండకగోళం వచ్చి వడింది గనక ఈ తరుణంలో రాష్ట్రానికి అధికస్వపరిపాలన విషయం తానితడల చుకోలేదని కరణానిది ప్రకటించాడు. కరుణించావయ్యా!

● రావణకావ్యంపై నిషేధాన్ని లొల గిందినట్లే, దేశభక్తుల హేళనచేసి ఊరే గింపులను తమకనాడు ప్రభుత్వం నిషే ధించింది. సమదృష్టి.

ధర్మ యుద్ధంలో పాల్గొని త్యాగధనులై జీవించే తరుణం వచ్చింది!

యుద్ధం వస్తుందా! వస్తే నిర్ధంగా వున్నట్లు మన ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తున్నది. పాకిస్తాన్ వర్కలన్నీ అక్కడికే దారి తీస్తు న్నవి. బాంగ్లాదేశ్ ప్రాంతాన్ని నేలమట్టం చేస్తేవచ్చు, అది వరమట పాక్ యంత్ర లకు స్వాధీనంకాదు. అప్పుడక్కడ స్వతా నమే మిగిలివుంటుంది. ఈలోగా వరములు ఎన్ని కల్లోలాలో? అందువలన, రెండవ పక్షంగా భారతదేశంపై దండెత్తడమే హాయి! ఆ దండు ఫలితం ఏ మవుతుందో యాహ్యూ ఎరగకపోతే. కాని ఎరిగి పిం చేయగలడ?

ఎన్నికలలో సంపూర్ణంగా విజయం పొందిన ముఠియ అదరింది, సమాధాన పడితే పోయేది. అంతలోనే గ్రహాలు చుట్ట నవి. ముఠి టు ను వండుక రావలెననే సంకల్పం కలిగింది. అది సాధ్యం కాలేదు. అంతట యాహ్యూ మారణహోమం ఆరం భించాడు. దాని ఫలితాలు తెలిసవచ్చినవి అందువలన భారతదేశంపై పగ సాదించే వాంఛ మరింత అధికమై వుంటుంది. అది సహజం, అందువలన, అగ్నిపరీక్షకు మళ్ళీ సిద్ధమవుదాం. కాంది శీకులపోషణ, యుద్ధ నిర్వహణ - రెంటికీ ఈసారి నిధులను మనం పోగుచేయక తప్పదు. యువతీయువకులు మైదానంలోకి దూకకతప్పదు. ధర్మయుద్ధంలో పాల్గొని, త్యాగధనులై జీవించే తరుణం మనకు వచ్చింది. దీనికి స్వాగతం పలకండి!

వట్ట అవలంబించే కూటమిలో (అంతర్జా తీయ రాజనీతిలో) అమెరికా - రష్యాలు నూత్న అధ్యాయాన్ని కదిపినవి. మొట్టమొదట తమకీమీ సంబంధం గానీ, అందోళనగాని లేదని చెప్పి. ఆ తర్వాత వచ్చి సాదత్పై రష్యనులు విరు ముకపడితే అది పొసగదు. అందువలన, సాత్తి వగైరాలను తీసి దివ గొడవ త్ర కుండా, రష్యా అధ్యక్షుడు హుబానాబిగా వచ్చి సాదత్ విందారగించి కెయిరోలో (అరబ్ రిపబ్లిక్ రాజధానిలో) అమెరికన్ ఇంపీయలిజమును బండి దాడు. పశ్చిమా సియాలో అశాంతి అనగా ఇజ్రాయిల్ సీమ దూర వైఖరికి అమెరికాయ భారణ మని విందిచ్చినవారూ, విందు గుడిచిన వారూ పీడితమిది జహిరంగంగా ఆ విధం గానే ప్రకటించారు.

ఇందువలన రష్యా - అరబ్ రిపబ్లిక్ ఒంటిదులకు దూరమైపోయినవనే అపోహ తొలగింది!

సాదత్ నామాను బండిస్తే అమెరికాకు సమీపంగా అరబ్ రిపబ్లిక్కును చేర వేయడం అవుతుంది. అందువలన సాదత్ ఆ వైపుకు భారణాంశాలవలన మెక్సి కార్యసాధన చేసుకున్నా, దానిని గమనించనట్లుగానే వర్తింది, సాదత్ లో స్పృహం నిర్విమృంగా కొనసాగుతున్నదని లోకానికి నమ్మజలకడమే ఇప్పట్లో శ్రేయ స్కరమని దాచింది రష్యన్లు అందుకును గుణంగా నడుచుకుంటున్నారు. ఇది విప్లవ రాజనీతికాదని కొందరంటే అందుగా! విచేకం కాదనిమాత్రం ఎవరనగలరు? పెద్దరాజ్యాలకు విచేకదయం కల గడం ప్రపంచానికి సేలేగదా!

—కొరవ 10 వ పేజీలో

మూమేకాక పెద్ద పెద్ద రాజ్యాలు కూడా దిక్కుల్లోవడే సమయంవచ్చింది. అరబ్ రిపబ్లిక్లో సాదత్ నామా సాధించిన ముఖపల వ్యక్తాంతాన్ని వినివున్నాము. అదంతా సోవియట్ యూనియన్ హాల్చిం చేది కాకున్నా, ఆ సీమను పాలించేవారు దానినిగూర్చి ఏమీ అమాయకత్వం చేయ లేదు. సాదత్ నామా తమకు కొంతవరకు సంకృప్తిని కలిగించినా అమెరికన్లు దానిని బహిరంగంగా ప్రశంసించలేదు.

ఈ విధంగా కూడావ ప్రపంచసీమలు

గమనించారా?

● టర్కీలో పెద్ద భూకంపంవచ్చింది. భూకంపాలను ముందుగా తెలుసుకునే విధానం సరిగా అమరలేదు; త్వరలో అది కుడితే, జనజైత దాలవరకు తగ్గించ వచ్చును.

● మార్క్స్ గ్రహంమీదకు, కొన్నివిద్య కర్తాక, రష్యా సైంటిస్టులు ఒక అంతర్ గ్రహ కూటమిని రవాణా చేశారు. ఈ కూటమి ఒక స్థావరం వంటిది. మార్క్స్ నుండి సూర్యగోళం సంగమంనేకం ఈ స్థావరంద్వారా తెలుసుకోగలరు. వీరంతా కలిసి త్రిశంకుస్వర్గాన్ని నిజం చేస్తున్నారా?

● మూడు ఉపవిన్యకలలో బ్రిటిష్ టెలిపాస్టి కెల్చింది. సాధారణంగా ప్రతి పక్షమే ఉపవిన్యకలలో వెళ్తుంది.

● రిటైర్మెంట్ వయసును పెంచ వుంటారు సాధారణంగా. కాని పె్చింది ప్రతికూల వర్కర్లు దానిని కిగ్గి నుండి 60

చేయమంటున్నారు. చేయకుండున నమ్మ చేశారు ప్యాన్యు లో వ్యతిరేకలేవు. ఈ పంక్తులందేలే వల నమ్మ అంతా కావచ్చును.

● చిలె (Chile) సీమకు అమెరికన్లు మిలిటరీ విమానాలను అమ్ముతున్నారు మార్కెట్టు (స్వతంత్ర ప్రతివర్తిగల మార్ కెట్టు) అలేందే ఆ సీమకు అధికతి అటు వంటి సీమకు యుద్ధసామగ్రిని అమెరికా విందుకమ్మడం? అంటే, ప్యాన్యు ఇస్తుంది అమెరికా అవ్వకపోతే!

● చైనా-పాకిస్తాన్ బాంధ వ్యాలు కలిసి ఇరవై ఏండ్లయింది ఆ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని పీకింగ్లో విందు జరి గింది. అందులో ఒకక్కొకను పొగుడు కున్నారగాని ఇండియాను మామిందలేదని వ్యక్తాంతం.

పెండ్లిండ్లు

భావప్రకటనలు ముగిసిన మా పెండ్లిండ్ల వ్రాతపూర్వక దండెత్తారు (గత వారం 'జనవాణి' చూడండి). వ్రాతలు క్రమంగా పొగడ్తలగా వుంటున్నవని వారి అభిప్రాయం వరుస వరుస గూర్చి కాకుండా, వారి కల్పితపులను పొగడ్డం ఏమిటి అని వారి ప్రశ్న. తమ వ్రాతలపై పాతకుల అభిప్రాయం తెలిసికోవడంకంటే, రచయితకు సంతోషకరమైన విషయం అంకితమివ్వడం. అందువల్లే పై పాతకుల విమర్శలకు స్వాగతం చెప్పన్నాము.

పాతకుల అభిప్రాయం మారాయి. ఒకటి రెండు దశాబ్దాలక్రితం అభిరుచులకు, ఇప్పటికీ దాం లేదావుంది. ఈ రచయిత వ్యక్తిత్వాన్ని సంగ్రహించే ప్రయత్నం కొత్తలో పాతకుల అభిప్రాయాలకి, అభిరుచులకి; ఇప్పటికీ ఎంతోలేదం. అప్పుడు పెండ్లిండ్ల పురాణాన్ని వివరించినవారు అభిరుచి ముందు అంకిత రచించేదికాదు. తర్వాత అభిరుచి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడంలేదని, ఆ కారణంగా వ్యక్త రచనగా వుంటున్నదని ఈ రచయితతో కొందరు పాతకుల నడం జ్ఞాపకంవ్వంది. ఇటీవల పెండ్లిండ్లను గూర్చి ఇవ్వడం ఏమిటి అనే విమర్శలు వినడం జరుగుతున్నది. అందువల్లే అప్పటి విలువలకు, ఇప్పటి విలువలకు సంబంధమే లేదనికోవలసి వస్తున్నది. ఒక్క పెండ్లిండ్లకు సంబంధించేకాదు, ప్రతి శిల్పి కు సంబంధించి, ప్రతివాక్యకు సంబంధించి, ప్రతి వ్యాఖ్యకు సంబంధించి ఇదే వర్తిస్తుంది. దీన్ని గుర్తుంచుకోవడం వుండలేము.

కాని పెండ్లిండ్ల శిల్పికి పాతద్రవ్యాలతోనం మూలకంకాదు. దానికి వారా ప్రాధాన్యత వుంది. ఆ విషయం బయటపడే పాతకులకు తెలియదు; మాకు తెలుసు. ఎందువల్లనంటే, నెల్లూరుయందు దేశంలో ఎక్కడున్నా, ప్రపంచంలో ఏ దేశంలోవున్నా 'జమీన్దార్లు' తెప్పించుకుంటున్నాడు; శత్రుగా చదువుతున్నాడు. దేశంలో ఏ కళావిద్యాలయంలో చదువుతున్నా, నెల్లూరు విద్యార్థి జమీన్దార్లు పాతద్రవ్యంగా వుంటున్నాడు; ఎక్కడ వున్నాగోచేస్తున్నా

జమీన్దార్లు తమ చందాదారుగా వున్నాడు. అట్టినే బ్రహ్మ, అమెరికా, అర్జంటిన్, జపాన్ వగైరా అనేక దేశాలలో వున్న నెల్లూరియులు జమీన్దార్లు తెప్పించుకుంటున్నారు. మీరంటా ప్రపంచవ్యాప్తంకోసమో, దేశరాజకీయాలకోసమో తెప్పించుకోవడం లేదు. వాటికి మంచి దినవశ్రుతులున్నాయి. నెల్లూరు వార్తలకోసమే వారు తెప్పించుకుంటున్నారు. నెల్లూరుకు వందలు వేల మైళ్ళ దూరానవున్నా, జమీన్దార్లు వల్ల నెల్లూరులో వున్నట్లే వుందని ఎంతోమంది పాతకులు వ్రాస్తుంటారు, చెప్తుంటారు. ఇటువంటి పాతకులను చూస్తే పెట్టుకునే 'క్యాటాగ్'లాగావున్నా, పెండ్లిండ్ల శిల్పి కనుకూడా వదలిపెట్టుకుండా నిరసన వ్యక్తం చేయాలి.

ఇక క్రమంగా పొగడ్తలంటారా? నిజమే, వెగటుగానే తోచవచ్చు. కాని ఇప్పటి పెండ్లిండ్లలో ఇంక వ్యాసదేవునిది? అబ్బాయి చదువునెంతోలేని సుతం అయితే, అవిషయం వ్రాయమంటారా? అమ్మాయి అందంగా లేకుంటే, అవిషయం వ్యాసమంటారా? వేయి, లక్షలు కట్టాలి గుంటితే, దాన్ని బహిష్కరించేయమంటారా? సుతమస్తూ అంటూపెండ్లిచేస్తుంటే, అవశకు నాలువలకమంటారా? కొత్తదంపతుల మనసులో కొరతలు కల్గినవంటారా? తల్లి దండ్రులనుగూర్చి రెండు మందిమాటలు వ్యాయడమంటే- పరిచయమున్న వ్యక్తి, మంచివాడనే అభిప్రాయమున్న వ్యక్తిని గూర్చి రెండు మందిమాటలు వ్రాయడానికి అది సందర్భం కాదంటారా? అది తప్పుంటారా?

భావప్రకటనలు మా వుద్దేశ్యాలను సహజంగా అర్థంచేసుకోగలరనుకుంటాము.

భేసువకొండ వివాహాలు
జమీన్దార్లకోర్టుమంలో ప్రముఖ పాత్ర వహించిన నాయకుడు, అధ్యక్షురంగా రాజకీయ బంధుకోటిలో ముఖ్యుడు, మాజీ శాసనసభ్యుడు, సినిమాలిటికి మారుమేరన దగిన మా శ్రేయోనిలాష్టి శ్రీ నాగినేరి

వెంకయ్యగారు తనకుమారుడు రామకృష్ణ ప్రసాద్ కు, శ్రీ గోరంట్ల భావయ్యపుత్రిక సాధాగ్యవతి బాలకృష్ణ; తనకుమార్తె స్వర్ణలలాదేవికి, ఉభయగిరికాలూకా కోవివారి పాలెం శ్రీ కోవి వెంకయ్యగారి కుమారుడు శ్రీ వివేకానంద ఎం ఎస్.సి., తోను-21 తేది భేసువకొండలో వివాహాలు జరిపారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీ వెంకయ్యగారు-
"...నా దిలకల సన్నిహితమైన జమీన్దార్లుకు రూ. 100 లు కానుకగా పంపుతున్నాను. స్వీకరించు కోరెదను." అంటూ పంపారు వారికి మా భవ్యవాదములు.

రామయ్యచౌదరి కుమార్తె
పెద్దవాణ్ణి ఓడించడంద్వారా పెద్దగా పేరు కువచ్చిన ఉభయగిరి మాజీ ఎం.ఎల్.ఎ., అసం సంతకర్తయిన అలుకతో నిలం సంతకర్తయిన రాజకీయ గోదావరి ఉభయగిరి నియోజకవర్గము శ్రు శ్రీ కోవి రామయ్యచౌదరి కుమార్తె సాధాగ్యవతి వెంకయ్యకు; వెదుసువల్లి, శ్రీ రాజకొండ సాగ్యవతి నాయకు కుమారుడు అయ్యప్పయ్యకు వెలుగోపాలకు 1 తేది కోవివారివల్లలో కళ్యాణంజరిగింది.

సింగమనేనిపల్లి పెండ్లి
కందుకూరు కాలూకా సింగమనేనిపల్లి వాసి; అధ్యక్షురంగా అభిమానం చెందు రామనాయకుగారి శిష్యురకం కలిగి భూమికనభా బ్యాంకు ఉపాధ్యక్షతకు మింది ఎడగలేకుండావున్న శ్రీ గిరికపాటి సీతారామయ్య తన కుమారుడు దిలకపి రామచంద్ర శివప్రసాద్ కు; శ్రీ అశోక అ జయ్యగారి కుమార్తె సాధాగ్యవతి అన్నపూర్ణతో 12 తేది తన స్వగృహంలో వివాహం జరిపారు.

డాక్టరు కుమార్తె
దంకపైమ్మడు; ప్రపంచం కల్లెండు లైనా హాజరకావడం కప్పిపోని కొత్తరి యను, మిత్రాపి, పద్మతిగల డాక్టరు కె. మోహనరావుగారి తనయ సాధాగ్యవతి దిలకపాటి; కాకినాడ రిటైర్డ్ కాస్ట్రారు శ్రీ గాయి ప్రహ్లాదరావు కుమారుడు శ్రీ హరగోపాల్ వి.కాం.కు 15 తేది టవున్ హాలులో వివాహం జరిగింది. మిట్టమధ్యాహ్నమైనా, ఎడ నిప్పులు చెరగుతుండినా అహారాశముఖ్యులతో హాలు నిండిపోయింది.

సులోచన - శేషారెడ్డి
దుల్లూరుపాశం శ్రీ మేదా గోపాలరెడ్డి కుమార్తె, శ్రీ ఎ.క. జనార్దనరెడ్డి మండల సాధాగ్యవతి సులోచన కు; నాగార్జున సాగర్ లో బానియర్ ఇంజనీరుగా పని చేస్తున్న వెంకటగిరి కాలూకా పెట్టూరు వాసి, శ్రీ బత్తినపల్లి మల్లారెడ్డి కుమారుడు శ్రీ శేషారెడ్డి 26 తేది సాయంత్రం నెల్లూరు అన్నదాన సమాజంలో పరిణయం జరిగింది. ముత్ర సంతకర్త - చేర్మకా గోపాలకృష్ణారెడ్డి - ఎం. ఎల్. సి. రామచంద్రారెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఎ. రామచంద్రారెడ్డి వగైరా జనార్దనరెడ్డి రాజకీయ, విద్యా సా. సా. సా. రంగములలో కాకుండా, వెంకటగిరి రాజకీయాలలోని 'వారింగిగూపులు' రెండూ హాజరయ్యాయి.

కాటంరెడ్డివారి కళ్యాణం
నేను పూజిస్తాను - బంగళా కోవూరు సమీపక శ్రీ కాటంరెడ్డి వెంకటరామరెడ్డి గారిచే రాజకీయాలు ఆరోగ్యకరమైన సహజీవనం చేస్తున్నాయెమోనని, వెంకటరామరెడ్డి కొత్తరాం గ్రేస్ మతావలంబి; పదుగుపాడు సరోవరం, వెంకటరామరెడ్డి గారి అన్న శ్రీ రామచంద్రారెడ్డి అభిప్రాయాలలో విన్నవారావలంబి. సామ్యులు, సంస్కారాలైన ఈ ఇరువురి సోదరుడు శ్రీ

శ్రీ తాయి హరగోపాల్ వి. కాం; డాక్టరు కె. మోహనరావుగారి కుమార్తె దిలకపాటి.

చంద్రశేఖరరెడ్డికి, ఓజిలి-శ్రీ వేమూరు అనారెడ్డి కుమార్తె సాధాగ్యవతి సురేకు 26 తేది రాత్రి శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో వివాహ మహోత్సవం జరిగింది. జనసందోహంలో మంత్రిగారి పెళ్లి కుడి ఎడమగా కులకాగింది ఈ పెండ్లి వివాహాన్ని అరబయకు జరిపింతుంటే బాగుంటే దనిపించింది. 27 తేది వడుగుపాడు వలావేమిందుకే రెండువేలమంది వచ్చినట్లున్నారు

కట్నంలేని పెండ్లి
నోరుకలిగిన (శాసనసభలోనే ననుకోండి) నెల్లూరు శాసనసభ్యుడు శ్రీ అన్నదాక మోదవరావు తమ్ముడు; అంటే, ప్రస్తుతం శ్రీ వినగ పట్టాభిరామరెడ్డి నిర్వ

కుమార్తె సాధాగ్యవతి రూపుతో- 28 తేది అన్నదానసమాజంలో వివాహం జరిగింది. బంధుమిత్రులు రాగవచ్చారు.

రాజేశ్వరి - దాలకృష్ణ
న్యాయవాదిగా స్థిరమైన పునాదికలిగి పుండదమేకాక, రైతుగా - పాఠశాలకు డుకుకూడా, జనం పరిచయమైన శ్రీ పెగ్రావా వెంకటనరసింహారావు కుమార్తె సాధాగ్యవతి రాజేశ్వరి; ముడిపట్నం న్యాయవాది శ్రీ ముదునూరు శేషగిరి రావు కుమారుడు, వెంగళూరులోని ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్స్ లో చదివేస్తున్న శ్రీ దాలకృష్ణ వి. కాం, ఎం. ఎస్.సి. 28 తేది అన్నదాన సమాజంలో వివాహం జరిగింది. నెల్లూరుకు మట్టమే

కాటంరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి - సురేఖ

హాల్లోవున్న హరిజన హాస్టలు స్థాపకకుడు స్వర్ణీయ అన్నదాక అధినాయకులయ్యగారి పుత్రుడు డాక్టరు ఎ. వి. సుబ్రహ్మణ్యం ఎం.టి., ఎస్.సి. కు; న్యాయవాది, సాహిత్య ప్రియుడు శ్రీ మద్దాళి మల్లికార్జునరావుగారి కుమార్తె, ఎం.టి., ఎస్.సి. డిగ్రీబాంధనున్న సాధాగ్యవతి ఉమాసుందరికి-26 తేదివరుపు ఇంట పాణిగృహణం జరిగింది. ఎం. ఎల్. ఎ. గారికి సంబంధించిన పెండ్లి కాబట్టి, సంతకర్తయినవంటి సదివారకాకుండా, కరెక్టరు వంటి అధికారు; అసంఖ్యాకంగా మిత్రబృందమూ హాజరయ్యారు. డా.లా మంది నమృకపోవచ్చుగానీ వరుడు విద్యా ధిక్తువుండినా కట్నం కోరలేదగానీ వ్యత్యాసం ప్రశంసాపాత్రుడు. ఈరోజుల్లో కట్నంలేనిపెళ్లి అరుదు. ఆరుదుగాబట్టి విలువైందికూడా.

జంట పెట్టిళ్లు
కిమినల్ లాయరుగా అనంతకాలంలోనే పైకివచ్చిన శ్రీ ఎస్. రంగనాథం సోదరులు - శ్రీ సుధాకర్ (మ్యాంజి-వి. ఆర్. కాలేజీ), శ్రీ వెంకటకృష్ణ (స్టేట్ బ్యాంక్) గారలకు- వరుసగా మల్లూరు శ్రీ వి. బల రామయ్య పుత్రక సాధాగ్యవతి లక్ష్మికి సింగరాయకొండ శ్రీ ఎ.క. బాలయ్య

పోయిన హైకోర్టు న్యాయవాది శ్రీ అమం చర్ల గంగాధరరావు ప్రత్యేకము ప్రతి అహారాక్షేప నోటిలో-చేరితోకూడా చలక రిందారు.

పెండ్లికి ఎన్ని తరగతులు, ఎన్నిరంగాల ఆహారంలో ద్వారముతున్నారు! లో జనాల పెత్తనమంతా నెల్లూరు రైతులదిగా వున్నట్లుంది. బ్యాంకులపెళ్లి అయినా, రైతు పెళ్లిగా తోడిందినాకు.

గోపాలకృష్ణారెడ్డి - అనూరాధ
అత్యుత్తమ సమీప మాజీ రాజా శ్రీ వంజూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డి కుమారుడు, వ్యవసాయ శ్రీ సి. వి. కృష్ణారెడ్డి భావ మరది, వరుసలో ప్రతివాచకులైన విద్యార్థి అనిపించుకున్న శ్రీ గోపాలకృష్ణారెడ్డి ఎం. ఎస్.సి., గుంటలమ్మపాలెం-శ్రీ సిద్ధారెడ్డి వెంకటవరదారెడ్డి తనయ సాధాగ్యవతి అనూరాధకు 27 తేది తిరుదా నూరులో వివాహం జరిగింది.

జమీన్దార్లు

సంవత్సరం చందా	రూ. 15-00
6 మాసములకు	రూ. 8-00
విడివ్రతి	రూ. 0-30

నిమిషాలలో మాయమయిన జలుబు !

అమృతాంజనం

జలుబులు, కలబాపి, రెండుకు, కండరాంబాపి-500 తప్పక చల్లగా తగ్గించుకోండి. దానిగా అన్న రోజుమీద అమృతాంజనం రావాలి. వెంటనే గుణం ఇస్తుంది. 75 సంవత్సరాలపైగా ఇండియా దీనిపై వెలుగుకోండి అమృతాంజనం! ఎప్పుడూ ఒక పీసా చక్క ఉంచుకోండి. అమృతాంజనం ఆరాచేసి పెట్టిన సాంబోమో, రిప్పి రద్దా అరొమూకూడా కొలుకుండి.

అమృతాంజనం 10 ఛాపూలు కలిపినది. నోపులను. జలుబులను చివ్వన, చల్లగా తగ్గిస్తుంది.

అమృతాంజనం రిపి 25 AM-1988

పల్లెల వార్తావళి

తోడేరు పంచాయతీ -

నామకేనాపై వ్యవహారం

పాదలూరు సమితిలోని తోడేరు గ్రామ పంచాయతీ అసె సమితిరాజా కాకాణి రమణారెడ్డిగారి స్వంతగ్రామం. కాకాణి రమణారెడ్డి తొలుత సర్పంచిఅయి సమితి రాజా అయినతర్వాత ఇంకెవరిమీద నమ్మకంలేక ఆహార సర్పంచిగా తనసతీమణితో వట్టంగట్టారట. అంతవరకు బాగానేవుంది. ఒక స్త్రీ సర్పంచ్ అయిన మనతనుకూడా పొందింది తోడేరు.

అయితే అమె సర్పంచ్ అయిననాటి నుండి ఇంతవరకు వొక్క పంచాయతీ మీటింగుకూడా జరగలేదు. దీర్ఘవ్యవస్థ చేసికూడా జరిగిందిలేదు. నెలనెలాజరక్క పోతేపోయింది. మూడన్నెలు, అరున్నెలు, కొమ్మిదన్నెలు కావస్తున్నా వొక్క మీటింగైనా జరగలేదు. కనీసం మీటింగు జరిపి నట్టు. మీటింగుకుక్కలో సంతకాలు చేయించినట్టు, మీటింగునోటిసులు నమ్మక లకు పంపినట్టు రికార్డు నృప్తిపడతేనా లేదు. ఇంత దీర్ఘ కాలంపాటు మీటింగ్ జరిపించకపోవడం చట్టవిరుద్ధమట. అందు కు ఈ పంచాయతీని 'నూవర్సిటీ' చేయవల్సిందిగా పంచాయతీ అఫీసరుకు ఎన్నికలప్రతి పంపుతున్నా లాభంలేక పోయిన దానిమీదకు ముగ్గురు పంచాయతీ సభ్యులు కలెక్టరుగారికి నేరుగా అప్రీ పంపు కున్నారు. తన సొంతపూరువ్యవహారాన్ని ఇంత అసందర్భంగా పెట్టుకోనున్నారా సమితిరాజుగారు?

సాత్ మోహూరు అగ్నిప్రమాదం

మొన్న 24 తేది అగ్నిప్రమాదానికిగురె సాత్ మోహూరు లో 40 ఇళ్లు కాలి

పోయాయి; 31 ఇళ్లు వద్దివాళ్లది, 5 ఇళ్లు యాదవులది, 4 హరిజనులది. ఈ కరువు కాలంలో తలా కొంచెం దాచుకున్న జాన్నలు వగైరా తిండిగింజలు మన అయి పోయినాయి. ఈ మంటల్లోనే 3 మేళలు, 1 పెయ్యకూడా కాలిపోయినాయి. మరు రోజు గడ్డివాములుకూడా కాలిపోయాయట. ఒక పిద్ది స్త్రీ చేష్టయే ఈ అగ్నిప్రమాదానికి కారణమంటున్నారు. ఫైర్ ఇంజనా వద్ది మంటలు అర్బగల్గింది. ఆర్.డి.వో, తహసీల్దార్, ఐ.డి.వో, గారలువద్ది బాధితులకు తలా 50 రూపాయలు నగదు, ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి 4 కాటేమానులు ఇప్పించారట. వెల్లంటి వాస్తవ్యులు శ్రీ మారం రెడ్డి సుందరరామరెడ్డిగారు ఇంటికి రిగజాల కోరానడ్డ యిప్పించారట. -బి. వి.

చల్లాయపాళానికి

విద్యుత్ సప్లయ

బుద్ధిసమితి చల్లాయపాళెం గ్రామ పిడులు, కొన్నిఇళ్లు విద్యుత్ దీపాలకాంతిలో గతమాసంలో ఉిగేల్మన్నాయి. సమితి రాజా మేనకూరు బాలకృష్ణారెడ్డి స్వీచ్ ఆన్ చేసారు. ఈ సందర్భంగా జరిగిన సభలో ఐ.డి.వో సి.ఎస్.ఆర్. అంజనేయులు, కోరాజెత్తిన దిన్నయ్య ప్రసంగించారు. గ్రామంలో పాతకాల భవన నిర్మాణానికి శ్రీ గ్రద్దలూరు శంకరయ్య 3 వేలు విరాళం యివ్వడానికి వాగ్దానం చేసారని, త్వరలోనే నిర్మాణం జరుగగలదనే ఆకావావాన్ని వ్యక్తంచేసారు. సభాసంతకం నాటికలు, వినోదకార్యక్రమాలుకూడా వుడినాయట. -బి. వి.

కోట సమితి సభలు

నాందారమ్మపేట, పాలివర్ర, వాకాడి

వారి అంగిడి, ఎగువరాజుపాళెం గ్రామాల్లో అనుకున్న సభలు యధావిధిగానే జరిగి పోయాయి. కలెక్టరు వీరరాఘవకగారు మొన్నవారం జమీన్దార్లలో పేర్కొన్నట్టు గానే నాందారమ్మపేట సభాసంతకం మిగతా పూర్వకు రాకుండానే వెల్లపోయారు. మిగిలిన ఆ మూడు గ్రామాల్లో నల్లవరెడ్డి సోదరుల ఆధ్వర్యం సభలు జరిగి పోయాయి

నాందారమ్మపేటలో పశువులసృతికి కలెక్టరు ప్రారంభోత్సవంచేసిపోగా మిగతా మూడు గ్రామాల్లో వీడి దీపాలకు విద్యుత్ వృక్తి బోధనవ్యయ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్ర శేఖరరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేసారు. జనం జాస్తిగానే వచ్చారు. ఆ పూర్వే గూడూరునిమోజవర్రంలో వచ్చే ఎలక్షణ వాతావరణం అలుముకున్నట్టుగావుంది. కలెక్టరు వొక్క నాందారమ్మపేటకు మాత్రమే వచ్చి మిగతా వాటికి రానని చెప్పడంతో వాతావరణం కాస్త వుడ్డికత్తై న్నట్టువుంది.

నాందారమ్మపేట సభకు కలెక్టరుతో బాటు గూడూరు సబ్ కలెక్టరు డి. రామ కృష్ణయ్య, మైకాపైవల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు పి. వి. సుబ్బయ్యనాయుడు, తిల్లా పశు వైద్యశాలాధికారులు విచ్చేసారు. పశువు లేలి సిద్దయ్యనాయుడుగారుకూడా పాల్గొన్నారు. నల్లవరెడ్డి సోదరులు బంజర్-ఇండ్లస్థలాల సమస్యలపై తగులుతున్నారు. సర్వేచంత్ తామంచి శ్రీనివాసులరెడ్డి స్వాగతం చెప్పారు కలెక్టరు అంగ ప్రసంగాన్ని సబ్ కలెక్టరు తద్దమాచేసి చెప్పారు. మూలపడవరోడ్డు వగైరా పనులు కరువు పనులకింద తక్షణం ప్రారంభిస్తామన్నారు. మిగతాపూర్వ కార్యక్రమాలకు కలెక్టరు లేకపోయినా మామూలుగానే జరిపించారు. ఎగువరాజుపాళెంలో సర్పంచ్ ఎం. రామచరాజు పలావుపించుకూడా చేసారు. -బి. వి.

అపి - యిపి

రాపూరు సమితిలోని వడ్లపూడి

పంచాయతీలో చేరువున్న వీరంపల్లికేమో విద్యుత్తు వచ్చిందిగా, అక్కడకు 4 వర్గాం గుర్తించేవున్న వెంకటాచలం సమితిలోని అక్కంపేటకు ఇంకా కరెంటు రాలేదేమని వొకరి ప్రశ్న. మీరు అడగలేదేమో!

● కందుకూరు తాలూకా హైస్కూల్లో హెడ్ మాస్టరు మొన్న 21 తేది సమావేశమై సమ్మె కొనసాగించడానికి తీర్మానించు కున్నారు. ఎండల్లో బోయిగా వుంటుంది గదా!

● వున్నూరు పంచాయతీలో యింటి పన్నులువగైరాలు మొన్న మార్చి అఖరుకు నూటికి నూరుపాళ్లు వసూలు చేసారట.

హైదరాబాదు లెఖ

(మొదటిపేజీ కొరవ)

కోసం వెళ్ళారు. వీరిలో బాలామండి స్వధా వ్షను మరదిపోయారు. పెద్దలు కాక పోయినా పిన్నులు మరదారు. బతే వీరిలో స్వధాపా చైతన్యం, దానివల్ల అసక్తి మళ్ళీ మొలకలెత్తాయి. తెలుగు విద్యాలయాలను స్థాపించుకున్నారు. అక్కడి ప్రభుత్వం కూడా సానుకూతి చూపుతున్నది. ఆంధ్ర వ్యదేర్ ప్రభుత్వంకూడా ప్రోత్సాహిస్తున్నది. మారిషస్కు ఆంధ్ర రచయితల కళాకారుల ప్రతినిధులు వెళ్ళి రావడం కూడా జరిగింది.

సింగపూర్, మలయా, బర్మా, థాయి లెండలోకూడా తెలుగువారు స్థిరనివాస మేర్పరుచుకున్నవారున్నారు. వీరందరితో సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పడడం అవసరం. వ్యభిత్వపరంగాను అధికారపూర్వకంగాను కొన్నికొన్ని సంబంధాలు అక్కడి ఆంధ్ర సంఘాలతో ఏర్పరుచుకున్నాయి. కాని వీటికి వ్యవస్థాపనలేదు. తేవలం రెండేళ్లు మూడేళ్లుబడిగే సభలకు ప్రతినిధులను పిలిపించినంత మాత్రాన చాలదు.

అసలు ప్రపంచ తెలుగు మహాసభ జరిపించడంలో వుద్దేశంకూడా జేరుగా వుండాలి. తమిళులనుండి నేర్చుకొనడం అవసరం. ప్రపంచభాషల్లో తెలుగుస్థానం గూర్చిన అధ్యయనం పరిశీలన జరగాలి. ప్యాపీ న భాష గా తెలుగు పరిచయం వ్యవహారిక జరగాలి. ఆధునిక భాషగా, ఇతర ఆధునిక భాషలతో పోల్చి తెలుగు గురించి పరిశీలనలుజరగాలి. కొన్ని అమెరికా విశ్వవిద్యాలయాల్లో తెలుగుఅధ్యయనా సౌకర్యాలున్నాయి. కొందరు విద్యేయులు కూడా తెలుగు భాషాభ్యాసం చేస్తున్నారు. వీరందరినీ ఒక వేదికపైన సమావేశ వర చాలి. ఇది బృహత్తరమైన బాధ్యత. ఈ బాధ్యతా నిర్వహణలో ప్రభుత్వ సహాయం చాలాకావాలి.

శోచనీయమైన విషయమేమిటంటే ఇలాంటి మహత్తరమైన బాధ్యత తెలుగు వారికి సంబంధించిన ఇతర విషయాలకే వివాదాస్పదమై పోయింది. అఖిలభారత తెలుగు రచయితల మహాసభవారేకాక మరొక బృందంకూడా రంగంలోకి దిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మామిడిపూడి వెంకటరంగయ్యగారి అధ్యక్షతన ఏర్పడిన సంతాప సభలో మహాసభను ఏర్పాటుచేటందుకు మొదటి సహాయంగా రూ 10,000లు గాంధీగా ఇచ్చింది. ఈ సంఘం ఇంత వరకు పింపని చేసిందో తెలియదు. వెంకట రంగయ్యగారు సమర్థులైనా ఎయోవ్యధులు, వారికి అండగా యువకులైనవారు కొందరుండాలి.

తమిళ మహాసభవలె ప్రపంచ తెలుగు మహాసభకూడా తెలుగు భాషాసంస్కృతుల చరిత్రతో సూక్ష్మ మలుపుగా వరిణమిండా లంటే, యోగ్యులు పండితులు, ఈ మహా త్తర కృషి ప్రాముఖ్యతలను బాగా అవగాహన చేసుకున్నవారు అందరూ కలిసి కనీసం రెండుసంవత్సరాలు ప్రయత్నానికి పూనుకోవాలి. అవ్వబడాలి అది విజయ వంతంకాదు సార్థకంకాదు. తేవలం ప్రభుత్వోద్యోగులకు వదిలివేసినా, లేక సాహితీ లోకంలోని "రాజీయో వాదుల"కు వదిలి వేసినా శ్రమంకా వృధాపోతుంది.

వెంకటగిరి రాజా

(మొదటిపేజీ కొరవ)

వాడుబాగా వున్నారంటే, అయిన సమయం ననుసరించేసరి మా అభిప్రాయం. రాజా గారు హైదరాబాద్ కుమీర్లకు సభ్యులుగా వుండి వారు. నెలవారు కిల్లాబోరు అధ్యక్షులుగా, అవిభక్త ముద్రాసు రాష్ట్రంలో ఎం. ఎల్. ఎ. గా, ఎం. ఎల్. సి గా వుండినారు. 1937 లో గూడూరు నియోజక వర్గం కాసనసభ ఎన్నికలలో జైన్స్ పార్టీ అభ్యర్థిగా పీడిపోయారు. తర్వాత రాజా యాలను పూరిగా విస్తరించినట్టే కనబడుతుంది.

రాజాగారు సామ్యస్వభావులు, కాంత మూర్తులు, సంస్కృతిపరులు, దైవభక్తులు. జమీందారి రైతోద్యమ రోజులలోకూడా, రాజాగారంటే వ్యక్తిగతంగా గౌరవభావం వుండేది. వెంకటగిరి రాజాగారు దువారా దుర్యయాలెరుగనివారు. ఇంకో విశేషం - అందరు జమీందారవలెకాక, జమీందారిల రద్దు అనంతరంకూడా, అహోదాను సాంప్రదాయాలను వీడకుండా, ఎంతో హృదంగా గడపినవారు. అర్ధికంగా అంతస్తు తగ్గనివారు. వ్యాపార పార్శిలా మిక బృష్టికలవారు. రాజాగారు ఎన్నో సార్లు విదేశ పర్యటనలు గావించారు. విశేషంగా పెద్దలతో పరిచయంగలవారు. అభాతశత్రువుగా ఇ హలోక యాత్ర చాలించారు. మంచి అలవాడు, వేటగాడు, వీరి వ్యాయామ విద్యాప్రాపిజ్యతకు శతావధాని చేయూరి శ్రీరామమూర్తిగారి పద్యాలే సాక్ష్యం. కి. శే. బొడ్ల వెంకటరామరెడ్డిగారి 'దొడ్ల రామాయణం' మైత్రీ దివ్యంగా వీరికి అంకితమివ్వబడింది

రాజాగారి మరణంతో నెల్లూరు ఒక గొప్పవ్యక్తిని కోల్పోయింది. తండ్రిని కోల్పోయిన కుమారరాజా, రాజకుమార్ గార్లకు మా సానుకూతిని తెలియజేస్తున్నాము. భగవంతుడు వారి ఆత్మకు శాంతిని వ్యసాదించుగాక!

THE NELLORE TYRE DEALERS ASSOCIATION NELLORE.

Wanted Immediately an experienced and smart CLERK well versed in office routine work and knows Typewriting-even recently retired persons also can apply. The job is temporary. Apply in own handwriting to:

The Secretary, c/o Mahalaxmi Agencies Pogathota - Nellore.

నర్రవాడ

శ్రీ వెంగమాంబ తిరునాళ్ల నర్రవాడ (ఉదయగిరి తాలూకా) శ్రీ వెంగమాంబ తిరునాళ్ల ఈ క్రింది కార్యక్రమం ప్రకారం జరుగును. తక్కువ లెక్కలు విచ్చేయప్రార్థన -

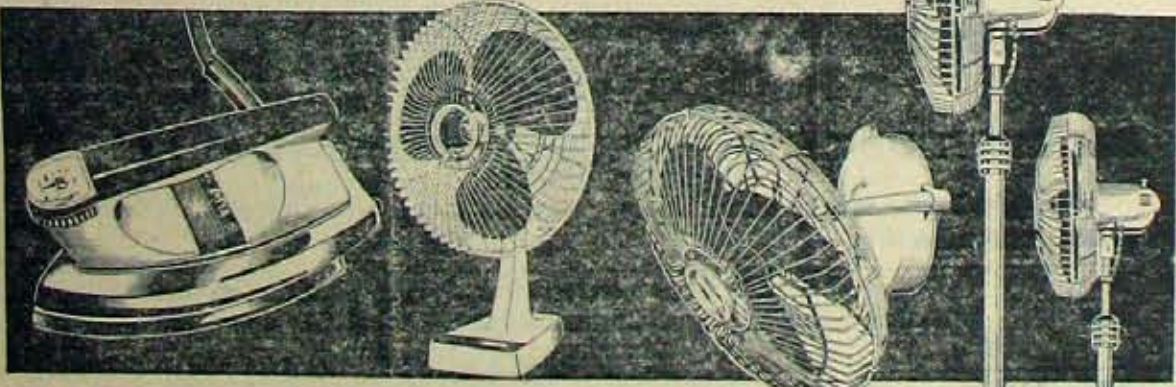
13-6-71 తేది అదివారము నిలంపే, 14-6-71 తేది సోమవారం ఉత్సవము, 15-6-71 తేది మంగళవారం ఉత్సవం (హరికథ), 16-6-71 తేది బుధవారం పెద్ద ఉత్సవము-రాత్రి: హరికథ, వ్యాఘ్ర పోగ్రాములు కలప, 17-6-71 తేది గురువారం పొంగళి - బద్ధు తిరుగుట.

ఇట్లు, పచ్చా పెద్దన్న, ధర్మకర్త, శ్రీ వెంగమాంబ దేవస్థానం, నర్రవాడ.

విజయ్

మీ సుఖానికి దోహదం చేస్తుంది

మీ పని భారాన్ని తగ్గించేందుకూ, మీ జీవితాన్ని ఎక్కువ ఆనందదాయకంగా చేసేందుకూ విద్యుత్ సాధన సంపత్తిలో ఈ త్రుమమైన వాటిని విజయ్ మీకు సమకూర్చుతున్నది.

ఉష్ణతను అదుపులో ఉంచే విజయ్ ఐరన్ పని కొందరిలో ఉండే గృహానికి ప్రత్యేకించి అనువుగా ఉండేలా తయారు చేయబడింది. అసంతోషకర డిప్లోగ్రామ అడుపుచేసే సాధనం అమర్చుకోవలసివచ్చే విజయ్ ఐరన్ చేసేవచ్చును. వేడిమి ఎలా ఉందోనని ఉపాసించవలసిన అగత్యం ఉండదు. కాగా, గుడ్లయ కాంచంవల్లగాని,

నెరిగా రోమలకకపోవలంవల్లగాని కలిగే మనస్థాపం నివారించవలసివచ్చును. విద్యుచ్ఛక్తి వాడకం అద్భుతంగా కలిసి వస్తుంది. విజయ్ పంపాడు ప్రతి అవసరానికి అనువుగా రకరకాల సమూహాలతోను, రంగులతోను లభిస్తున్నాయి. మీకు ఆదీనిత వర్ణంలం కీతం సొంతాన్ని సమకూర్చేటటు, రోజు వారీ వాడకంలో అద్భుత అనువుగా ఉండేటటు ఇవి ప్రత్యేక నైపుణ్యంతో తయారుచెయ్యబడినవి.

Vijay నేషనల్ ఎలెక్ట్రికల్స్

కారణ దిర్ఘి, 2/18, చాంబ్ రోడ్డు, మద్రాసు-2.

విజయ్ తో మీరు సుఖంగా ఉండండి

NAS-199 TG

స్థాతిస్థు :

సాయి నాథ్ అండ్ కంపెనీ

టంకురోడ్డు

-:-

నెల్లూరు.

ఫోన్: 78.

పోతన కవితారీతులు

అమృత పోతనామాత్యుని భాగవతము తెలుగువారికి అపూర్వ గ్రంథము భారతమూ, రామాయణము మూడో అట్టిదే. ఇతను అది ప్రాజ్ఞలోకమునకేగాని, ప్రజా సామాన్యమునకు సుఖగ్రాహ్యములకాదు. పండితులు, పాదురులు, ప్రిలు, పురుషులు, పిన్నులు, పెద్దలు- ఎల్లవారును ఆత్మకృపితోపరిచి చదివిన భాగవతమునే భాగవతము భగవద్గీత ప్రబోధక మగుటయేకాక, అందు బాలభాగము, ముఖ్య శృంగారరసభరితమైన శ్రీకృష్ణుని దివ్యవర్ణితమగుటయు, మరియు నందలి కవిత్యము ప్రసాద సౌకుమార్య మారు ర్యాది గుణములచేత అప్రదానంధాదుక మగుటయును అందుకు కారణములు.

సంగీతము అపొతమధురమనియు, సాహిత్యము అపొతనామృతమనియు నందురు. కాని, పోతన సాహిత్యము సంగీతమువలెనే అపొతమధురము.

పోతరాజు పద్యము, బాషాప్రాతిభేత గాని, భావగాంభీర్యముచేతగాని- ఒకవేళ, ఎక్కడనైనను- పూర్తిగా అర్థముకాకపోయినను, చదువవారికి-వినువారికికూడా అమృతపు సొసె సోకినట్లు- అనందనీకముగనే యుండును. అది ఆ మహాకవి కవిత్యము నకు గల అనితరకవి సాధారణమైన ప్రత్యేక లక్షణము.

అతడు భాగవతమును లోకము మెప్పు కొరకుగాని, భవసంపాదనముకొరకుగాని రచింపలేదు. అత్యానందము కొరకును, భగవద్గుణ కీర్తనమువలన తన జన్మము నవలము కావించుకొనుటకును రచించినాడు.

“...దీనిని దెలిసింది నా జననంబుకా నభావంబు జేసెద బుగర్జును లేకుం దగదా”

“శ్రీవైవర్ణ్యపదంబు జేరటకన్ దింతించెదన్ లోకర కైకారంబకు, భక్తపాలన కళా..... (గ్రంథ ప్రారంభ పద్యము)

వైవర్ణ్యసాప్తమే పోతన ప్రధానసాంధ్య. భవభ ధర్మము క్రింది, పరమపదప్రాప్తికిని భగవద్భావమునకు వచ్చి మరియు మార్గము లేదని గట్టిగా నమ్మిన పరమభక్తుడతడు. మరియు భగవదనుగ్రహమనకు పాత్రము కానిజన్మ వ్యర్థమని ఆయననిశ్చితభావము. ఈ భావముతోనే, పెక్కు పద్యములు, తాను స్వయముగా రచించి, భాగవతమున, ఆయా సందర్భములలో- పొందుపరచి యున్నాడు. రెండుమాడు మాత్రమే ఇక్కడ ఉదాహరించుచున్నాను-

“చేతులారంగ శివుని పూజించెదెని నోరునొవ్వంగ హరికిరి నొడువదెని దయయు సత్కంబు లోనుగాదఁ (పదెని కలుగనేటికి- తల్లల కడుపులేటు”

“కమలాక్షునక గాని కాయంబుకాయమే పవనగుంపిత చర్మభక్తిగాక; వైకుంఠబోగదని వక్రగుంబవక్రమే భమధమధ్యంతోడి భక్తిగాక, హరిపూజనమలేని హస్త బహస్తమే తరువానినిక దరిగాక; కమలేశుఁడొకని కన్నులుకన్నులే తనుకుడ్డబోల రంధ్రములుగాక; దక్షిణింతలేని జన్మంబు జన్మమే? తరళనలల బుద్ధుండులుగాక; విష్ణురక్తలేని విలుదుండు విలుదుఁడే పాదయుగముతోడి పశువుగాక.”

ఇదే భాగవత సారాంశము. ఇదే పోతన ప్రజ్ఞాద ముఖమున లోకమున కందించిన సందేశము. ఇదే, ఆ మహానుభావుడు, అట్లాన నిదాముడిత వ్యవంధ మునకు కావించిన ప్రబోధము.

పోతరాజు - త్యాగరాజు
తెలుగు వాల్మీయును పోతరాజును పోలి నకవి త్యాగరాజుకడు కనబడు

చున్నాడు. ఇతడు పద్యకవి, అతడు పద కవి-యన్న లేదమొకటికవ్య, కీతికవిధా నమునను, కవితా వ్యాపారమునను- అ యిరువురు కవిరాజులను ఒక్క పోలిక వారే

ఇరువురును ఇహిక సుఖములను నిరసింపిన విరాగులు. ఇరువురును శ్రీరామ భక్తులు. పోతన, భాగవతమును - రామ అమృతే తన చేత పలికిందినట్లు చెప్పుకొన్నాడుగదా! వారిరువురును తమ కవితా కళాకాళమును భగవద్గీర్తి కీర్తనమునకే వినియోగించిన విమల మృదయులు. ఇరువురును తమ యకలంకతకై భావనచేత శ్రీరామచంద్రమూర్తిని వ్యత్యక్షము కావించుకొని, తదనుగృహమును పొందనోదిన పుణ్యమూర్తులు.

కావుననే పోతరాజు పద్యములూ, త్యాగరాజుకృతులూ, భగవద్గీర్తుల యొక్కయు సంగీత సాహిత్య రసికుల యొక్కయు రసనాంజలములందు, యా నాటికిని-అవిరతముగా- అనందలాస్యము చేయుచున్నది.

పోతన పాండిత్యము

భక్తివిషయమట్లుండగా, పోతన, నన్నయ తిక్కనాదులతో సరిగా నెన్నదగిన

మనోహరి” యని వైవారము చేయుచున్నట్లు చూడగా, పోతనభావము- కవిత్య విషయమున- నన్నయవైపే మెక్కువనని నట్లు కనబడుచున్నది. అది సత్యమేనని, పోతన రచనలలోని సన్నతమోహాంశము, అన్యయ సావకళ్యము, శయ్యా సౌభాగ్యముతోడి, దీర్ఘసమాన మటనము ప్రదవరుచుచున్నది.

అనుకరణము

పోతన మైముగ్గురు కవుల రచనలనూ అనుకరించియున్నాడు. ఆయనకరణము లోనూ - నన్నయ రచనానుకరణమే హెచ్చుగానున్నది.

నవమస్కంధమున, దువ్యంతుని కథలో - మూలమునలేని వేటవర్ణనము, కణ్వాశ్రమవర్ణనము ప్రవేశ పెట్టబడినది. ఆ వర్ణనలు రెండును, నన్నయగారి (అది. 4 అ.) దువ్యంతుకథలోని వర్ణనలకు వ్యతిరేకములు. మరి వేటవేషమేమనగా నన్నయ వేట వర్ణనము-మూడు కందములు. పోతనవియును-మూడుకందములే. నన్నయ అశృమవర్ణనము - సీ నము. పోతనవియును సీ నమే.

ఈ క్రిందిపద్యము నన్నయది:-
“అలది విలోలవిది విల

శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి

గొప్ప విద్యకవిగాని, కేవల కవికాదు. “ఈ సంగతి ఆయన భాగవత రచన వల్లనే విశదమగుచుండగా, మీరు ప్రత్యేకించి చెప్పుటయెందుకందూరుకావోలు!

“పోతన కవియేకాని, పండితుడూ” డనువారు కొందరున్నారు. అందుకే నేనీ మాట చెప్పవలసి వచ్చినది. మరియు, పోతన లక్షణాల్లాడు కాదన్న వ్యవాధ మొకటి, పండిత లోకములో- బహుకాల ముగా పాదుకొనియున్నది. దానినిగూర్చి చెప్పవలసినది యంతోకలదు కాని, ఆ చర్చపండితులకేకాని, అందరికిని నచ్చదు.

పోతన తనది సహజ పాండిత్యమని చెప్పుకొన్నాడు. సహజపాండిత్యమనగా, స్వయంకృపితే సమకూర్చుకొన్న పాండిత్యమూ భావము. పాండిత్యము సహజ మైనను, ఆయన తెలుగు మీదను, సంస్కృతము మీదనుకూడా, సరిసమాన మైన సంపూర్ణాధికారము కలవాడు. కావుననే,-

“కొందఱికిఁ దెనుగు గుణమగుఁ గొందఱికిన్ సంస్కృతంబు గుణమగు; రెండుం గొందఱికి గుణములగు, నే నందఱి మెప్పించుఁ గృతుల నయ్యెయెడలకా”

అని ధీకముగా వ్యక్తిజ్ఞుడైనాడు. అంతేకాదు; తిక్కన,- “నేనుభయ కావ్యప్రాధిఁ కావించు శిల్పమునం బార గుఁడకా” (నిర్వ. రా. 1-18) అని చెప్పుకొన్నట్లే, తానును, - “నేనుభయకావ్య కరిణ దక్షుండ” నని చెప్పుకొన్నాడు.

కవిత్వయ ప్రశంస

పూర్వకవులను సంతాపించుటలో పోతన, నన్నయను- “అంధ్రకవితా గౌరవజనమనోహరి” యని వైవారము చేసి, తిక్కనను- “హరిహర చరణార వింద వందనాభిలాషి” యని భూషించినాడు.

అతడు ఎట్లాగెగడను పెక్కున్నట్లు ముదితప్రతులలో లేదుగాని, తంజావూరు సరస్వతీమహల్ లైబ్రరీలోని ఒక కాళపత్ర ప్రతిలో,- “భక్తివిశేషక పరమేశ్వరుండగు ప్రబంధ పరమేశ్వరుం బ్రబుంపిది” అను పాదమున్నది. అట్లా ముగ్గురుకవులను వినుతించినను, “నన్నయను- అంధ్ర కవితాగౌరవ జన

నక్కాంది సమందితావనీ తల వహనక్షమంబయిన దక్షిణ హస్తమునందన్న మ ద్దళదురు పుర్రువారికణ కమ కరాటమువట్టి నూతిలో వెలువడఁ గోమలిం దిగిచె విభుతకీర్తి యయాది (వీరితోకా”

ఈ క్రింది పద్యము పోతనది:-
“సప్తాంధోనిది మేఖలావృత మహా సర్వసహో కన్యకా ప్రాప్తోద్వద్వరదక్షదక్షిణ కర

ప్రాంబంబముంచేసి ప్రోత్తిప్తంజేసి యయాతి లట్టుకొనఁ జై చేలంబు ముగ్గుర్చి ప ర్యాప్తసేద జలాంగి నాళి సముదాయ స్వర్ణవికా భాగవికా”

“వీరెవరు శ్రీకృష్ణులు గారా! యెన్నఁడును వెన్నఁగానరటకదా! బోరత్వం విందుక యును నేరకఁట! భరితినిట్టి నియతులుగలరే?”

ఈ భాగవత పద్యము,-
“వీరెవరయ్య ద్రుపద మ హారాజులె? యిట్లు కృణు లయి పట్టువడకా మీరికి వలసెనె? యహహ మ హారాజు మదాంధకారమదివాసెనో?”

అను నన్నయపద్యమునకు అనుకరణము.
“ప్రాణంబుతోఁగూడ రక్కసివన్నుల పాలుద్రావిన ప్రాప్తపాలఁడితఁడె” అను తిక్కనీసముననుసరించి, పోతన,-

“వీడఁటే రక్కసి విగతశీవిగఁ జన్నుఁ బాలుద్రావిన మేటి కాలకుండు!” అను సీసమును వ్రాసినాడు.

ఈ క్రిందిపద్యము ఎట్లాగెగడది-
ఊషరబీజములో భసిత యోజ్యమృతంబులు షండకన్యకా స్వేషణములో పయోధిగత వృష్టితతుల్ మృగతృష్టికాంబుగం డూషలు దుర్గకానన క

తొలిక చంద్రిక లేడ మూక న ద్వాషలు విష్ణు మంగళక థా విముఖాత్ముల దుష్టజన్మముల్.” (నృసింహపురాణము, 9:24)

ఈ పద్యములోనిభావమే, పోతనగారి అనుకరణమున ఈ క్రింది విధముగా రూపొందినది-

ఇలిపెల వర్తమాన సమాభాద్య ర్యంతో జరిగిన పోతన జయంతిలో శ్రీ అశిలి మల్లికార్జునయ్య బహుశక్తినిగమకుని శ్రీ దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిచేసిన ప్రసంగపాఠం

“అంతేచూడదు ముత వహించిర శం

బారాచముల్ మూక న ద్భంధాభ్యావనముల్ నెప్పునకవహా కాంక్షల్ కృతహ్నావళి బంధత్వంబులు భస్మహవ్యములు లు బ్రహ్మముల్ క్రోడ న ద్భంధంబుల్ హరిభక్తిరక్తము రి కృష్ణుల్ సంసారముల్”

అనుకరణమైనను, లోకములో, ఈ పద్యమునకున్నంత వ్యధారము తొలిపద్య మునకు లేదు. ఇంతకును పోతనపద్యము అమూలకము అది యొక్కటియే కాదు; ప్రజ్ఞాద చంద్రిక లోని అనేకపద్యములు అమూలకములే.

ఇంతయే చుకు? పోతన గ్రంథములో నున్న సత్యభామయ్యుద్ధము భాగవతము లోనివికాదు; హరివంశములోనిది. పోతన ఆ కథను నాచనసోముని ఉత్తర హరి వంశమునుండి తెగొని దానికి మెరుగులు దిద్దినాడు. అంతేకాదు; సోముని రచనా దాతుకొనుటకు ముచ్చటపడి, అతని రచనలనుకూడా అనుకరించినాడు. మచ్చుకు ఒక్క పద్యము-

“అఁజూరుకా హఁజూరుకాదుకములం దందంద మందార శే సరమాళామకరంద లిందు సలిలస్యందంబు లందరిబులై తొరఁగకా, బయ్యెద కొంగోకంత

తొలఁగకా దోడ్తో శరాసారముకా దరహాసామృతపురముకా గురియుదుకా దన్యంగి హేలాగరికా”

ఈ పద్యము సోమనాథునిది
“పక్షజూమకా వక్షజూడు నొంపనలరిం పకా రోషరాగోదయా విరత భూతుడి మందిహాసములతో మీర బుచ్చుగాకముకా జరగకా గన్నుఁగె పుఁ సొంపు బరఁగం జ.రా.ప్ర. స దోహముకా నరసాలోక సమూహముకా నెలపుదుకా జంధ్రాన్య హేలాగరికా”

ఈ పద్యము పోతనది:-
ఈ పద్యము లో పోతన సోముని అడుగుబాడలలోనే నడిచియు, స్వవతిభా దిశేషముచేత, తన పద్యమున కొక సరి కొత్తదనమును సమకూర్చినాడు

ఇక్కడ చెప్పవలసిన విశేషమొకటి యున్నది. అది యేమనగా: పోతన, నన్నయ తిక్కనాదు గృథములతో పాటు, శివకవియైన పాల్కురికి సోమ నాధుని బసవపురాణముకూడా చదివి, అందరి భావములనూ రీసికొన్నాడు.

ఈక్రిందిద్విపదలు బసవపురాణములోనివి-
“క్షీరాబ్ధిలోపలఁ గ్రీడించుహంస గోరునే పడియల నీరుద్యావంగి? జాతఫలంబులు సుంపించు బిలుక భాతి బూతుగుహూని వండ్లు గనొననె? రాకామల్యోత్పన్న ద్రావు చకోర మాకాంక్షనీయునే దీకల్పిదావ?”

ఈ ద్విపదలలోనిభావమే, పోతనచేతిలో,-
“మందారమకరంద మధుర్యమనఁడేలు మధువంబు వోవునే మదనములకు? నిర్మల మందాకినీ వీడికలఁదూగు రాయఁదననునె తరంగిణులకు? లలితరసాలవల్లభ భాదియెదోక్తు కొయిలచేదనే కుటజములకు? బూర్జేందు చంద్రికాస్ఫురిత చకోరకం బయగునే సాంద్రసింహములకు?”

అను సీసముగా రూపొందినది.
ఈ విధముగా, ప్రాచీన మహాకవుల రచనలతో సరికూగునట్లు- ఒక్కొక్కయెడ మించునట్లుకూడా - రచనతర రచనలు కావించిన పోతనామాత్యుని శక్తి సామర్థ్యములు నిరవహాసములు గదా!

(అంజాపండి)

శివరెడ్డి పద్యాలు

మధుమేధుడు

మనజయప్రదమ్మ మధుమేధుడుగూర్చి వ్యాప్తి పన్నొపుటలు వరుసపెట్టి దాన్నిబాధితరికి చదవట్లు నాగుండు కొట్టుకుండు యదాఁ క్రొత్తయ్య!

అధిగెదానికన్న పధ్యాలై పానాలై! పుండెదానికన్న పురియెద యిష్టమైన ప్రతిది కుట్టిగా కుటియించి దాటుకున్నవాడు రస్యజీవి.

వివాహాలు - విందులు

ప్రేమవెడత నేను విందుల్లు గుటియించి పొరబడితె కొన్నిప్రతికల్ప నాటుపురమునరుకు నను లెక్కగడుతుంది తిండివోతక్రింద తెలుసునాకు

రాకచెడితె త్రాగుబోతుల్లు గుటియించి కంముడితె జూదరులనుగూర్చి బాకబడితె తప్ప, పాకాల్లుగరిమింది తూచిసెంతెచ్చ తుడుముగొడితె?

నవ్వ లొలకబోస నవ్వసాహిత్యలో అడుగుముందుకేస్త, హాజరయ్య ముందుగానిదొయ్య విందు లోంచేసొస్త నిగ్గులేర్చి రాస్త నెమరుచేస్త.

కాటంరెడ్డి కళ్యాణం

మాటలు బాలపు పొగడగ కాటంరెడ్డిరెడైన కళ్యాణము ఆ ర్పాటము ఎంతని తెప్పుదు దోటులేదు కాలుమోప న్ముల్లోకవికా.

అడవారెంటి ట్లు అధికమ్ము, మగవారి సంఖ్యకొద్ది, పూసారభంతో కలిసిమెలిసి వచ్చు కళ్యాణకాలమ్ము పాసిగూర్చె కనుల గాసిదీర్చె!

అదరమ్ము నెంపి ఆలింగనముజేసి వెళ్లి పల్కరించి వెల్లుమెచ్చి విందువెళ్లి అప్త బంధుమిత్రులరెల్ల వెళ్లరామిరెడ్డి వేయిగతుల!

దీన్నరు ఎంతోపెద్దది దిన్నవి ద్వారాలు పైన నీ టడి లూ ఎన్నో సమస్యలు శ్రమవడ కున్న లభిస్తుండా కోడికుర్చా, త.ప్రదీ!

విశగవ్రొక్కతాయి విందుకుంటే కాట్లు పెద్దపెద్ద తలలు పేరునాది, కొంపజేరుకున్న కొద్దికమ్ములు అప్పు ముందుగానే కాస్త పెంచలాల్సి.

మేడవారి పెల్లి

వాకాడు బలగమంతా యేకుమ్మడి వర్చివడ్డ దేమనిచెప్పుడుకా ఆ కళ్యాణ మహోత్సవ మీ కన్నులు మూచిదూది యెంతోమరిగెనా

పాతకాలపాక్ష ప్రేమిదై ప్రైత్యి తచ్చదార్పిలడ్డ తెప్పరిల్లి మల్లి క్రిందికొచ్చ మముంట్టిమూచింది దారిపాటుగు మేడవారిపెల్లి!

శేషరెడ్డి నలుపు తేనెనవీగెగామ కన్య చేవకన్య కలరు యెంబు చదువుకున్న అంక కొడువ విముందుండు? ఎంబువు నలుపు వివయమెంచుకల!

అగ్గివాకిపొయ్యి అంసాస్త్రాఅయ్యారు ఎండచెప్పుకగిరి విమ్మిచేరి బన్నీముచెర్చి అంగిబ్బిదోకాదు వద్దనాతరెడ్డి చుట్టునాయి!

(అంజాపండి)

జనవాణి

(2వ పేజీ కొరవ)

దీటి తెచ్చుకునేదెట్లా? ఇక్కణ్ణుంచి దీటి వట్టుకుని వెళ్ళేసరికి ఆర్కడ కొందరు మనులు 'అక్రమ' చేసుకొనుంటే ఎట్లా? ఈ అంశంపై నిర్వహణను చక్కదిద్దేవార్లం లేదా? నెల్లూరు, — 3. సి. ఎస్. రెడ్డి.

విద్యుచ్ఛక్తి బిల్లులు-
ఉద్యోగస్తుల జబర్దస్తి

ఈ విషయమై గత వారం జమీన్ రైతులో 'మార్క్సిస్టులు చెల్లించువారి పూజలు పెరుక్కొని రమ్మన్నారట! అంతే, వాళ్ళ వ్యవస్థాపక చైర్మన్ వినకుండానే దురుసుగా జబర్దస్తిగా పెరుక్కొని పోయాడట... కొందరిచేత 1968 సంవత్సరంలో దాకీ అని, అవికూడా చెల్లించనిదే కనెక్ట్ ఇన్వం పొమ్మన్నారట! - అని వ్రాశారు.

అ ముందరగానూ నేనొకటి ఎంత డబ్బు మార్కెట్లో నేను చెల్లి చాల్చిందీ నాకు తెలియదు, మార్క్సిస్టుల జాకీ చేయలేదుగనక. ఏదో ఎఫ్. డి. వో. ల సమ్మె మూలంగా ఈ మార్కెట్లో బిల్లు పేపర్లలో చాలేదుగానోలు ననుకొంటున్నాను. ఈ లోగానే ఆ మొన్నటికోసం పున్నట్టుంది పూజ పెరుక్కొని పోయారు. మనక వహించిన విద్యుచ్ఛక్తి అఫీసుకు ఫోన్ చేసి మార్క్సిస్టుల మొత్తం రూ 13-50 పై. మనియార్డరుకట్టి మరునాడు పూజాకోసం అఫీసుకు పోతే అప్పుడు దాట భారతంపిసి 1968 సంవత్సరం ఆగస్టు నెల బిల్లు రూ. 15-60 కూడా నేను కట్టాల్సివుందని, అది కట్టినదే పూజా ఇవ్వబడదని చెప్పారు. ఇదేంటి అన్యాయం అని గుండె బాదుకోవాల్సివచ్చింది 1968 బాకీని మూడేళ్ళ తర్వాత కట్టమనడం ఏమి కావ్వో? ఇంతకాలం దాన్ని కట్టించుకో

కుండా ఈ మనక వహించిన విద్యుత్ కాబాదికాలు మిం చేస్తుండినట్టు? గాడిదలు కాస్తుండినారా? - అని అనుకుంటూ ఇంటికొచ్చి నేను పైలు చేసిపెట్టిన కాగితా కాలను వెలికిస్తే ఆ 1968 సంవత్సరం ఆగస్టు బిల్లు పోస్టల్ రసీదు, మనియార్డరు అక్వాల్టైజేషన్లు కనపడ్డాయి. బ్రతుకు తీవుడా అని అది బట్టుకుని మళ్ళీ ఆ మనక వహించిన అఫీసురైల్ల చూపిస్తే గుమాస్తా గారు గొంతుకుంటూ-మాదే పొరపాటుండి, పొరపాటున తెక్కలో అమవల్సిదు - అని పూజా కాగితం ఇప్పించి పంపారు. మీరు వ్యాసినదానిబట్టమనే ఇటాంటి పొరపాటు లేనులు చాలా వున్నట్టు తెలుస్తున్నది. చూస్తుంటే ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ అఫీసు అందర్ దర్బారుగా వున్నట్టున్నది. ఇంత అబద్ధ రగా అఫీసులు నడంస్తుండేది - ఈ భారత దేశంలోనేనా ఉన్నట్టుంది! దీనికి నిష్కృతి లేదా? అయ్యో విద్యుచ్ఛక్తి కాబాదికానూ దిద్దాంది వరిస్థితి చక్కవరలేదా? నెల్లూరు ఎస్. వెంకటరావు (హెచ్. ఎస్. నెం. 1050)

కొత్త కాలేజీ

నెల్లూరికి కొత్త కాలేజీ ఏర్పాటు ముందే కాని వందలకొలది ప్రజలకు ఇంతకాలం అత్యంత అవసరమైన వివాహాది శుభ కార్యాలకు అనువుగా వుంటుందన శ్రీ వేణుగోపాలస్వామి దేవాలయంవారి సత్కాలను కాలేజీకి వినియోగించడం అవును చంపి చెప్పలు దానం చేసినట్టు వుంటుంది దేవాలయాలను దేవాలయాలే దిగమింగే వారికి ఈ అవసరం కనపడకపోవచ్చు. ఇటువంటి అనాలోచిత ఆక్రమ కార్యాల వల్లనే ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు రావడం. దీన్ని తలపెట్టిన పెద్దమనుష్యులు తిక్క వరపు రామిరెడ్డివంటి ధర్మాత్ములతో సంప్రతించి వేరు స్థలాలను, కట్టడాలను వెతకడం సమంజసం. నెల్లూరు — వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

వేణుగోపాలస్వామి

(2 వ పేజీ కొరవ)

అశ్వర్థులవేస్తుంది వున్నకలన్న పాండిత్య నవాబోవం లేకపోయినా ఆ రోజుల్లో అన్ని మధ్యస్థాలు మీరు చేస్తుండినవేనట. 1864 ప్రాంతాల్లో నెల్లూరు శ్రీ రంగ నాయకులస్వామి దేవాలయ అర్చకులకూ, అలయ అధికారులకూ వచ్చిన వివాదాల్లో వీరికా మధ్యస్థులుగా వుండినట్టు ఆ దేవ స్థానపు పాతకాగితాలవల్ల తెలుస్తున్నదని ఒంగోలు వెంకటరంగయ్యగారు పేర్కొన్నారు. ఈ పాతకాగితాలు ఇప్పుడూ వున్నాయా?

పాపిరెడ్డిగారికి పా రం ప ర్యమైన గ్రామాధికారమేమీ వుండినట్టు లేదుగాని నెల్లూరులోని సర్వాధికారాలు ఈయనది గానే జరుపుకున్నాడు నెల్లూరు చెరువు క్రింది నీటిపారుదల అంతా వీరి మాటమీదే జరుగుతుండినదట. ఈ విషయంలో ఏ అధికారికూడా ఈయన్ను అగ్నిక్రమించ జాలకుండినట్టు చెప్తారు తన శకంలో ఈయన ఇంత గొప్పగా వెలిగాడుకొంటే ఈయన వెలయింపజేసిన ఈవేణుగోపాలాలయమూ ఇతర పెరుమీదుగానైరా ఇంత గొప్పగా వెలు గొండు కున్నది. రేపు రాబోయే కాలేజీకి వేణుగోపాలస్వామి కాలేజీ అనేపేరు గాకపోయిన వక్షంలో కంటాట్రుని పాపిరెడ్డి కాలేజీ అని పేరు పెట్టడమే సముచితంగా వుంటుంది. (కొరవ మరువారం)

లొకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ప్రపంచానికి మేలైన సంగతి మరొక టున్నది. యుద్ధసామగ్రి తగ్గింపు. సైనిక దళాల తరలింపు, తగ్గి పు.

ఇటీవల శతరేఖలలోని సైనికదళాలను రాజ్యాలు కొన్ని తగ్గించుకుంటే మండిదని సోవియట్ యూనియన్ కోరితే, లేవనెత్తగా దానిని అమెరికా స్వీకరించింది. వాతావరణం కాంతిమయమై పోయేట్టు కనిపించినది.

అంతలోనే ఒక దుర్ఘాత. సోవియట్ యూనియన్ తన దళాలను పెంచుకున్న దని తెలిసిందని ఆరోపించి, అందుకుగాను తమ దళాలను అధికం చేయవలెనని వత్తిమ యూరప్ నాటో రాజ్యాలు తీర్మానించినవి.

అరబ్ రిఫ్టెబ్లీక్లో శక్తివంతమైన యుద్ధసామగ్రి రష్యానుంచి వచ్చి చేరింది గనక మధ్యధరా సముద్రప్రాంతంలో రాజ్యాల ప్రాబల్య సరళి మారింది-తేవలం ఇటాలియను ఎదుర్కోదానికే ఆ సామగ్రి అక్కడకు రాలేదు అందువలన హెలికాప్టర్లను మోసి వాహనాలను, అకాశన గన్ల తింగే సాధనాలను అమెరికా వూచుతుందని ఆ దేశపు రక్షణమంత్రి నాటో సమావేశంలో తెలియజేసి, దుక్రమండలి సాయం కోరినాడు.

అమెరికా శుద్ధ నౌకలతోకాటుగా బ్రిటన్, గ్రీస్, టర్కీ యుద్ధనౌకలు చిల్చి పిల్లకముందే మధ్యధరా ప్రాంతానికి రావడానికి సిద్ధంగా వుంటవని నాటో రాజ్యాలు హామీ యిచ్చినవి.

అందువలన, మూడవ ప్రపంచసమల పట్ల అగ్రరాజ్యాల వెలరి వివేకయుక్తంగా వున్నా, పరిస్థితి తమ లెసురెరాకండా చూచుకోదానికి పెద్దరాజ్యాలు తావత్రయ పడుతున్నవి.

యుద్ధ సామగ్రిని, సైనిక-నౌకా-వైమానిక దళాల స్థావరాలనూ తగ్గించవలెనని అంటూనే, మొగ్గులో లేదం రాకుండా రాజ్యాలు కాపాడుకోవలసియున్నది. ఇందు మూలంగానే ఆ రాజ్యాలు ప్రపంచశాంతిని రక్షిస్తున్నవి; అదీ ప్రస్తుత పరిస్థితి!

ఈ వారం విశేషాలు

(2వ పేజీ కొరవ)

కాంగ్రెస్ స్వతంత్రమై లోలాపత్వానోకాత్తికి పట్టంగట్టారు. ఈకలగావులగమంత్రాంగం ఎంతకాలం పూరే గుతుం దో చూడాలి. తమకు మొత్తం ఆగు:బిలం 318 మందికి గాను 170 మంది అంద వున్నదంటున్నారు ఇది అబద్ధవాదా నిబరంగా నిల్చేదని అనుకోదానికి ఏలేదు. కర్నూడి కాగూర్ రాజీనామా సమర్పిస్తూ ఆగు:బిల రద్దచేయమని గవర్నరుకు సిఫారసుచేస్తే ఆ మహానరావును ఈ కలగావులగపు పిర్కాటుకు అంగీకరించాడు ఆగు:బిల రద్దచేసిపారేసి కొంతకాలం పైసిడేట్ పాలన దిడిందిమంశే క్రస్తుచట్టిన పివార రాజీయాల నిక్క కుదిరుండేదేమో!

మొత్తానికి ఇందిరమ్మ ఎదుటి పార్టీల వారి మంత్రి వర్గాలన్నీ మటుమాయమై పోతున్నాయి ఆయమ్మ అదృష్టం ఆద్రా వుందిమరి!

● కొత్త కాంగ్రెస్ వారు పంజాబ్ మీద కన్నువేసినట్టున్నారు, కచ్చితకర్మదవ్వవ జోరం అక్కడా ప్రారంభించ దల్చిపట్టున్నారు. మొన్న జరిగిన అరారి కావననక పార్టీసమావేశంలో వాళ్లంతా బక్కంగా వుండాలని తీర్మానించుకున్నారుట, పంజాబ్ ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశ్ సింగ్ జడల్ వట్ట స పూర్ణ విశ్వాసాన్ని ప్రకటించారట. మొత్తం 28 మంది మంత్రులూ తమ రాజీనామా పత్రాలు ముఖ్యమంత్రిగారికి సమర్పించారట. ఆయన వీటిని తనజేబులో పెట్టుకుని వున్నాడట చాగుండి చక్కదొండి వ్యవహారం!

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా	రూ. 15-00
6 మాసములకు	రూ. 8-00
బదిపతి	రూ. 0-30

ట్రామ్మి: SUTRACO

ఫోన్: 128

సుదర్శక చిట్ ఫండ్

(సుదర్శక బ్రేడింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి విభాగము)

నెల్లూరు - బాంచి

అఫీసును యిప్పుడున్న బిల్డింగునుండి, గాంధీ విగ్రహమునకు సమీపమున 15/1 సుబేదారుపేట రోడ్, నెల్లూరులోని బిల్డింగునకు 7-6-71 తేది మార్పు తున్నాము. మా భాతాదారులు గమనించ ప్రార్థన.

త్వరలో పూర్తికావస్తున్న గ్రాపులు

గ్రాపు నెం	బిల్డి రిలవ	మొత్తం నమ్మలు	మొత్తం నెలలు	నెలసది చందా
ఎ1	రూ. 25,000	50	50	రూ. 500
ఎ3	రూ. 10,000	50	50	రూ. 200
ఎ4	రూ. 5,000	50	50	రూ. 100

సెంట్రల్ అఫీసు: మద్రాసు-14 రిజిస్టర్డ్ అఫీసు: కాలికట్-2.